

گفتگوی پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی (اگروفود نیوز) با دکتر علیرضا رفیعی پور معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان دامپزشکی کل کشور

دکتر علیرضا رفیعی پور دانش آموخته دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران است و در سوابق وی فعالیت های جهادی در مناطق محروم کشور و حضور در جبهه های نبرد حق علیه باطل و افتخار جانبازی دیده می شود.

در این مدت، خراسان جنوبی جزو محدود استان هایی بود که در بحران شیوع تب برفکی و آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان که بسیاری از استان های کشور را متاثر نموده بود، پاک باقی ماند. شناخت صحیح رسانه و روابط عمومی بالا نیز از دیگر ویژگی های ایشان محسوب می شود

توجه خوانندگان را به این مصاحبه جلب می کنیم :

در حال حاضر واردات گوشت قرمز از چه منابع و کشورها بی صورت می گیرد و چه نظارتی بر کیفیت گوشت وارداتی صورت می پذیرد ؟

در دهه گذشته واردات گوشت محدود به آمریکای جنوبی بود ولی طی سالهای گذشته منابع تامین گوشتمن را تغییر دادیم. در حالیکه زمانی فقط گوشت گو dalle به صورت منجمد وارد می کردیم بعد نیاز شد گوشت گوسفند هم به صورت منجمد و گرم وارد کنیم. از حدود پنج، شش کشور در آمریکای جنوبی و گاه ها هندوستان که برای مصارف صنعتی وارد میکردیم، تغییراتی صورت گرفت، با توجه به پروتکل های صورت گرفته بین کشورهای مبدا و مقصد تعداد کشورهای تامین کننده گوشت به ۴۷ کشور رسید که ۲۸ کشور از اتحادیه اروپا ، بقیه از قاره آمریکای جنوبی از کشورها بی نظیر بزرگ و پاراگوئه و... از قاره اقیانوسیه کشورهای استرالیا و نیوزلند و از کشورهای آسیای میانه کشورهای همسایه هستند. پروتکل هایی که با این ۴۷ کشور منعقد کردیم باعث شد که امکان واردات گوشت از این کشورها محقق شود.

در مورد واردات این نکته اهمیت دارد که باید حتما قبل از اینکه کشتارگاهی را تائید کنیم تیم ممیزی سازمان دامپزشکی کشتارگاهها را بازدید کنند و نظارت های لازم را انجام دهند و بعد از اینکه تائیدیه های لازم را همکاران اعزامی اعلام کردند، کمیته تخصصی نظارت بهداشتی مواد غذایی بررسی های لازم را انجام داده و سپس پروتکل های بین دو کشور امضاء می شود و امکان انتقال آن گوشت میسر می شود.

نکته دیگر اینست که همکاران ما از کشورهای مبدأ بی که گوشت وارد می کنیم چه گوسفند و چه دام سنگین، در محل ممیزی می کنند و یا به صورت ثابت در قبل و حین و پس از کشتار حضور فیزیکی دارند. همین گوشتی که تحت نظارت همکاران ما و دامپزشکی کشور مبدا تولید می شود چه به صورت هوا بی، چه ریلی، چه دریا بی و چه زمینی وارد می شود در مرزهای ما بلافاصله کانتینرها باز و تخلیه شده و نمونه برداری صورت می گیرد و اسناد مورد بررسی قرار گرفته و نمونه در آزمایشگاه رفته و اگر از نظر شرایط کیفی و بهداشتی و سلامت محصول مطابقت داشت، امکان ترخیص بهداشتی را می دهیم و گوشت وارداتی وارد چرخه مصرف می شود در غیر این صورت بقیه مراحل طبق شرایطی که این گوشت دارد برایش تصمیم گیری می شود.

آمار دامپزشکان در کل کشور چند نفر برآورد می شود و در خصوص اشتغال این قشر چه اقداماتی صورت گرفته است ؟

در حوزه دامپزشکی قطعاً اشتغال به عهده سازمان نظام دامپزشکی کشور است. سازمان دامپزشکی هم هر چند وقت یکبار بر اساس مقتضیات و نیازهای خود برابر تعداد عزیزانی که بازنیست می شوند، تعدادی ورودی جذب می کند که آن هم به صورت حاکمیتی است.

در کل دانش آموختگان در تمام مقاطع از کاردانی تا Phd در کشور بالغ بر ۳۸ هزار نفر هستند که ۱۸ هزار نفر همکار دامپزشک (DVM) هستند، که خدمت می کنند.

در کل گستره‌ی کاری همکاران ما در رشته‌ی دامپزشکی محدود نیست. دانشگاهها، موسسات تحقیقاتی و پژوهشی، صنعت به ویژه در صنایع غذایی، در حوزه نهاده‌های دامی چه نهاده‌های دارویی و نهاده‌های خوراکی، گستره‌ی ورود و امکان فعالیت همکاران دامپزشکی فراوان است. در اینجا بحث رقابت براساس کیفیت کار، مدرک یا تخصص و تجربه پیش می آید.

ولی با توجه به ورودی بالای دانشگاهها، مثل خیلی از رشته‌های دیگر افرادی را داریم که هنگام فارغ التحصیلی کار مناسب با رشته برایشان نیست که این مورد هم در کمیته ماده ۲۱ که اعضای آن وزارت علوم، سازمان نظام دامپزشکی، سازمان تحقیقات کشاورزی، دانشگاهها، وزارت جهاد کشاورزی و سازمان دامپزشکی هستند تصمیم گیری می شود. در آن کمیته ورودی و خروجی را طوری هما هنگ می کنیم که ما بیکاری در این زمینه نداشته باشیم.

وضعیت بیماری تب کریمه کنگو در کشور به چه صورت است ؟ جهت کنترل این بیماری و توصیه های لازم به مردم چه اقداماتی صورت گرفته است ؟

در بخش سلامت به غیر از وزارت بهداشت دستگاه های زیادی در کشور از جمله وزارت جهاد کشاورزی، سازمان دامپزشکی و شهرداریها مسئولیت دارند. در مورد بیماری تب کریمه کنگو این بیماری یک بیماری

هولناک، مرگ آفرین و خطرناک است که متأسفانه طی ۲۰ سال گذشته تمام نقاط کشور ما آلوده به این ویروس شده است. چون همراه مخزنش که خود کنه است این ویروس به سراسر کشور منتقل شده است و متأسفانه هر ۳۲ اداره کل ما گزارش بیماری های انسانی ناشی از این ویروس را داده اند. ولی با همه سختی آن یک بیماری کاملاً فردی است یعنی مرتبط با رفتار انسانی بروز و حضور پیدا می کند، دو راه انتقال هم بیشتر ندارد بنا براین دو راه پیشگیری هم بیشتر برایش قائل نیستیم. اول افرادی مثل بند و همکارانم که شغلشان دامپزشکی است و ارتباط با دام دارند. همچنین دامداران عزیز می باشد از کنه و این ویروس اجتناب کنند و در محیطی که کار می کنند حتماً سمپاشی صورت بگیرد که نه دام و نه انسان مورد گزش قرار نگیرند. هنگام ذبح نیز تماس با لشه نداشته و با تجهیزات لازم این کار انجام گیرد. به هر صورت هر دو حالت یکی اینکه ذبح خارج از کشتارگاه می تواند این بیماری را به انسان ها منتقل کند ، دیگری هم بحث گزش کنه است که هر دو یک اقدام فردی است. این مسئله به قدری جدی است که هر ۸۲ میلیون نفر جمعیت باید از خود مراقبت لازم را داشته باشند . امسال تاکنون ۵۶ نفر به این بیماری مبتلا شده اند که بغير از ۵ نفر بقیه بهبود یافته اند. هر سال نیز طبق آمار دریافتی به طور متوسط ۱۰۰ نفر به این بیماری مبتلا می شوند که از این تعداد حدود ۱۰ نفر جان خود را از دست می دهند. در این مبتلایان هیچکدام از همکاران ما را نمی بینید ، چون خود مراقبتی و دقق می کنند.

گوشت را از خارج از چرخه تولید ، کشتارگاهها و مراکز عرضه پروتئینی نخیریم. قطع یقین در صورت جدی گرفتن این توصیه ها بیماری تب کریمه کنگو توسط هر فرد و خانواده اش می تواند صد درصد کنترل شود. ما به هیچ وجه حق نداریم گوشت گرمی که تهیه می کنیم حتی اگر نذری باشد در معرض تماس با دست و یا مخاطات باشد و باید از آن دوری کنیم. بلافاصله باید آن را داخل ظرف یا پلاستیکی در یخچال بگذاریم و بعد از ۲۴ ساعت خیلی راحت می توان آن را تکه تکه و پاک کرد.

متأسفانه آماری که وزارت بهداشت داده است نشان دهنده اینست که تعداد خانم های خانه داری که بر اثر تب کریمه کنگو فوت شده اند به مراتب بیشتر از آقایان است .

این هشدار است و راه حل ساده ای دارد : گوشت را از مراجع ذیصلاح (سوپر پروتئین، قصابی های تحت نظارت سازمان دامپزشکی) تهیه کنیم

که مهر دامپزشکی بر روی آن باشد. گوشت سردازی شده باشد یعنی ۲۴ ساعت در یخچال نگهداری شده و سپس تهیه شود .

در روستاها و عشایر هم همواره یک قصاب آموزش دیده از سازمان دامپزشکی وجود دارد که با لباس مخصوص، عینک، چکمه و دستکش و... بعد از ذبح دام، لشه را ۲۴ ساعت در یخچال نگهداری می کند تا روستائی ها و عشایر با خیال آسوده بتوانند آن را مصرف کنند.

گاهای می شنویم بعضی افراد در کشتارگاه آلوده شده چونکه حفاظت فردی را رعایت نکرده است. در کشتارگاه ما نمی توانیم تشخیص دهیم دام دارای ویروس است یا نه . دامی که وارد می شود، همان روز قصاب یا سلاح عزیز اگر دست کش دست نکرده باشد و یا با پاشیدن خون دام یا شستشوی دام ویروس به چشم و بدن وارد می شود. متاسفانه این آماری است که هرسال تکرار می شود. امیدوارم در مصاحبه بعدی در سال آینده با رعایت فردی هر ۸۲ میلیون نفر این نوید را بدھیم با توجه به وجود ویروس تب کریمه این بیماری کنترل شده است و گزارشی از ابتلای آن نداشتیم.

علت شیوع بیماری آنفولانزا مرغی در کشورمان چیست ؟ در سال ۹۶ بیماری آنفولانزا فوق حاد پرنده‌گان در کشور سبب کاهش شدید مرغ و تخم مرغ در کشور شد ، برای جلوگیری مجدد از بروز این بیماری چه تدبیری را اندیشیدید ؟

در این خصوص با توجه به اینکه کشورمان در یکی از سه کریدوری که پرنده‌گان مهاجر که از شمال به جنوب مهاجرت می کند، قرار گرفته است مدام در معرض این ویروس قرار دارد اما در سال ۲۰۱۷ این ویروس با شدت غیر قابل تصوری ۶۴ کشور دنیا از جمله بسیاری از کشورهای اروپایی را در برگرفت و منجر به بیماری مرغ های بومی، مرغ های وحشی و مرغ های دریایی شد که متاسفانه در کشور ما مرغ های صنعتی را در برگرفت. این بیماری در سال ۱۳۹۶ طفیان کرد و به اوچ خود رسید و منجر شد ۲۰ میلیون مرغ تخم گذار را به دلیل جلوگیری از انتشار آنفولانزا و همچنین انتقال این بیماری به انسان معدوم کنیم. سازمان دامپزشکی در کنار رصد، پایش، تشخیص بیماری و معدوم

سازی به موقع کانون بیماری و مراقبت که بصورت روتین هر سال انجام می دهد به پیشنهاد کارشناسان دامپزشکی کشور در سال ۱۳۹۶ گزینه جدیدی که واکسیناسیون هدفمند بود را مطرح و در سال ۹۷ اجرایی کرد و این عمل بسیار مثبت بود بطوریکه در سال ۱۳۹۷ که اوایل آن با سال ۱۳۹۶ تلاقی داشت بیش از ۹۸ درصد کاهش بیماری آنفولانزای حاد پرنده‌گان در کشور داشتیم. امسال هم پیش بینی ما همین است.

تا چه حد به برون سپاری (تفویض اختیار) کارها به بخش خصوصی و تشكلها بعنوان بازوی اجرایی اعتقاد دارید و آیا تاکنون در این خصوص اقداماً تی صورت گرفته است ؟

خوبیختانه این موضوع قابل ارزیابی است. دستگاههای مختلف طبق اصل ۴۴ قانون اساسی موظفند کارها را به بخش خصوصی واگذار کنند. اتفاقاً سازمان دامپزشکی بین دستگاههای حاکمیتی جز موقترین ها بوده است. بطوریکه در حال حاضر ۷۰۰ نفر از کارشناسان دامپزشکی از همکاران این سازمان در کشور هستند و ۳۱۰۰ نفر دیگر از همکارانم از بخش خصوصی هستند. این واگذاریها برابراصل ۴۴ اتفاق

افتاده است. حوزه درمان و دارو صد درصد به بخش خصوصی واگذار شده، حوزه واکسیناسیون هر سال یک واگذاری جدید انجام می‌شود. همانطور که میدانید قبل از واکسن‌های بهادر داشتیم الان صرافاً خرید خدمت می‌کنیم حتی واکسن‌های رایگان را. بدین معنی که به بخش خصوصی می‌گوییم شما واکسن بزنید و هزینه را سازمان می‌دهد و دامدار نیازی نیست هزینه‌ای کند. بدین ترتیب خرید خدمت می‌کنیم.

خوبی‌خانه سازمان دامپزشکی هر روز نسبت به قبل یک واگذاری را تجربه کرده است و این افتخار از گذشته تا کنون بوده و فقط مربوط به این دو سال نیست و ادامه خواهد داشت.

مطمئناً تصدی گری‌های زیادی را واگذار کردیم و در آینده هم انجام خواهیم داد. بحث دارو، واکسن، مواد بیولوژیک، کلیه کارها از جمله صادرات و واردات دارو، مواد بیولوژیک و واکسن توسط مسئولین فنی و بهداشتی بخش خصوصی صورت می‌گیرد که حتی ممکن است این مسئولین فنی زیرمجموعه یک کارخانه دار و یا واردکننده باشند. قبل از مسئولین فنی و بهداشتی از طریق سازمان دامپزشکی به کارخانه‌ها و انبارها می‌رفتند و نظارت می‌کردند. الان بخش خصوصی اطلاعات را فقط در سامانه‌های دارویی و نظارتی منتقل می‌کنند.

درخصوص کمک گرفتن تشكل و دانشگاهها بعنوان بازوی اجرایی سازمان دامپزشکی صد درصد اعتقادم بر این است که هیچ کاری پیش نخواهد رفت مگر بخش خصوصی، اجرا، دانشگاه و حاکمیت با هم هماهنگ باشند. در این دو سال اگر مصاحبه‌های بندۀ را خوانده باشید خیلی به این قضیه اهمیت دادم و همکاری بین بخشی را برایش حدی قائل نیستم و ارتقاء داده ام. مهار آنفولانزای حاد پرندگان یکی از مواردی بود که با کمک تشكل‌ها، همکاران خودم، بخش خصوصی و رسانه‌ها محقق شد. همه ارگان‌هایی که در صنعت طیور دخیل بودند کمک کردند و موفق به این امر شدیم.

با توجه به ایام خاص نظیر محرم، عید قربان، با توجه به اینکه شهرداریها نقاطی را در شهر جهت ذبح و نذورات مردم در نظر می‌گیرند، نقش سازمان دامپزشکی در این ایام خاص چیست؟

هر سال ما وظیفه داریم طرح تشديد نظارتی را در ایام خاص نظیر ماه

مبارک رمضان، عید قربان، عید نوروز و... اجرا کنیم. در این ایام همکاران ما وظیفه دارند نظارت را تشدید کنند و بیش از ۲۰۰۰ همکار مسئولیت دارند که از ۸ صبح تا ۸ شب در مراکز عرضه و تولید، کشتارگاهها، ناوگان حمل و نقل و سوپر پروتئین‌ها نظارت کافی را انجام دهند. اینها در غالب بیش از ۱۰۰۰ اکیپ سیار و ثابت در سراسر کشور فعال می‌باشند و ۲۰۰۰ نفر از کارشناسان دامپزشک و کارشناسان ناظر بهداشت گوشت که تخصصشان نظارت بر بهداشت و کیفیت گوشت است، این کار را انجام می‌دهند. یکی از عواملی که تب کریمه کنگو مدیریت شده، همین کارهایی است که ما به کمک شهرداری و مرکز بهداشت انجام می‌دهیم در غیر این صورت مطمئناً با وجود عید قربان و تعداد زیاد ذبح گوسفند در این روز طفیان بیماری تب کریمه کنگو در جمعیت انسانی ظهور می‌کرد. امسال هم این طرح صورت می‌گیرد.

در حال حاضر در سطح شهر تهران فروشگاهها می‌هستند که محصولات ارگانیک از جمله مرغ سبز ارائه می‌کنند، تا چه حد نظارت بر این محصولات صورت می‌گیرد و آیا محصولی با تائید سازمان مبنی بر ارگانیک بودن محصولات پروتئینی وجود دارد؟

هر مصرف کننده و خریداری از روی بسته بندی محصول می تواند شناسنامه آن را ملاحظه کند و درباره آن قضاوت کند. هر محصولی که پروانه بهداشتی، لوگوی سازمان دامپزشکی داشته باشد و از طرف سازمان دامپزشکی تائید شده باشد از نظر ما سالم است. در مورد مرغ سبز هم این مورد صادق است که از سال های قبل مرغ هایی که بدون آنتی بیوتیک تولید میشد به این نام گذاشتند.

نکته مهم در خصوص کیفیت مرغ طرح جدیدی است که سازمان دامپزشکی رونمایی کرد که به دنبال ارتقای کیفیت مرغ با کمک تکنولوژی هستیم بدین صورت که کشتارگاهها را به خط دو مجهر کردیم و از ۲۸۰ کشتارگاه ، ۶۰ کشتارگاه را به این خط مجهر کردیم. منظور از خط دو هم یعنی مرغ وقتی وارد کشتارگاه می شود صد درصد بصورت اتوماتیک و بدون دخالت انسان مراحل کشتار صورت می گیرد ، این مرغ اندرونی تخلیه میشود و اقدامات شستشو روی آن انجام می گیرد. این کار جدیدی است که بعنوان برنامه ملی تعریف شده کردیم و نام این برنامه ملی ارتقای کیفیت گوشت مرغ است که این در آینده جایگزین مرغ سبز خواهد شد.

در این برنامه ملی مرغ هایی که بازار عرضه می شوند به نام مرغ کلاس A ، کلاس B و کلاس A^+ هستند که مرغ کلاس B مرغ هایی هستند که غیر از خط دو به بازار عرضه می شوند و مرغهای کلاس A و A^+ در خط دو کشتار شده اند و به بازار عرضه شده اند . مرغ های با کلاس A^+ در مرغداری تحت نظارت پرورش می یابند و الزامات بهداشتی سختگیرانه تری دارند. نهایتاً مرغ های با کلاس A^+ جایگزین مرغ سبز خواهند شد.

در خصوص بحث نهاده ها بعضی از اختلافات بین دو سازمان استاندارد و دامپزشکی باعث شده این کالاهای در بنادر کشور ترخیص نشوند. در این خصوص چه اقداماتی جهت همکاری و حل این مشکل صورت گرفته است ؟

اختلاف بین سازمان دامپزشکی و سازمان استاندارد وجود ندارد. قانون در مورد نهاده ها وظایف جداگانه ای را برای دو سازمان وضع کرده است. در مورد استاندارد چون استاندارد اجباری دارد طبق قانون باید آزمایشات لازم صورت پذیرد. در خصوص دامپزشکی هم قانون گفته باید نمونه برداری کنیم و آزمایشات لازم در این مورد صورت گیرد .

در مجموع این کار در حال انجام است و دو سازمان با هم به تفاهم رسیدند به این نتیجه رسیدیم که می شود دستگاهی تفویض اختیار کند . یعنی آزمایشها در یک آزمایشگاه واحد که مورد تائید دو سازمان است انجام شود. قبلاً دو آزمایشگاه، دو نوع نمونه برداری، دو نوع دستگاه و دو نوع روش متفاوت آزمایش بود و بدیهی است که نتایج با هم مطابقت نداشت .

الحمد لله اکنون به تفاهم رسیدیم و تفاهمنامه ای امضاء شده است. ان شالله از این پس نهاده ها توسط سازمان دامپزشکی، وزارت بهداشت، سازمان استاندارد به صورت مشترک نمونه برداری می شود. در صورتیکه قبلاً یک سازمان از روی کشته و دیگری از داخل انبار نمونه برداری می کرد. این وحدت رویه انجام شد که این موضوع اتفاق نیافتد .

رونده کنترل بیماری لکه سفید میگو در کشور به چه صورت است ؟

لکه سفید میگو یک بیماری است که سالها در کشورمان وجود دارد و همه استان های میگو پرورمان را درگیر کرده است . تا سه سال پیش این ویروس بسیار به صنعت میگوی ما صدمه زد و شرایط سختی را در

تولید ایجاد کرد و میزان تولید میگوی کشور را به یک سوم کاهش داد ولی خوشبختانه طی سه سال گذشته اقدامات سازمان دامپزشکی، سازمان شیلات، پرورش دهنده ها، اتحادیه ها و تشکل ها دست به دست هم داد تا با وجود این ویروس، بالاخره جلوی خسارت را بگیریم .

طی دو سال گذشته ما یک مرتبه با کنترل این بیماری و پرورش میگو در کنار این بیماری با رعایت بعضی از اقداماتی که سازمان دامپزشکی ابلاغ کرد و دیگر دستگاهها هم تبعیت کردند موفق به برداشت بیش از ۳۸۰۰ تن میگو در سال گذشته شدیم در حالیکه در سالهای ماقبل از آن تولید به یک سوم این مقدار رسیده بود . امسال نیز پیش بینی ما برداشت بالغ بر ۰۰۰۰۰ تن میگوست .

بالاخره با اقدامات قرنطینه ای، بهداشتی و از همه مهمتر ارتقای مدیریت در حوزه پرورش میگو باعث شد با وجود این ویروس تولید خود را به بالاترین سطح برسانیم و خسارت گذشته را نداشته باشیم.

همانطور که میدانید ویروس درمان و واکسن ندارد و باید حتماً مدیریت شود که این امر موفق بوده است.

در خصوص پروتکل هایی با سایر کشور ها در خصوص واردات و سایر مسائل بسته می شود اطلاع رسانی چگونه است ؟ آیا در سایت دامپزشکی این پروتکل ها اطلاع رسانی می شود ؟

کلیه پروتکل ها با همه کشورها بینی که منعقد کردیم در سایت سازمان دامپزشکی و در بخش دفتر قرنطینه بصورت ریز و جزیی مورد بهره برداری عموم است. همچنین بخشنامه ها هم در این قسمت موجود است و تولید کنندگان و واردکنندگان با مراجعه در این قسمت می توانند از آخرین تحولات و تغییرات آگاه شوند.

پیش بینی جنا بعالی در خصوص تولید گوشت قرمز در سال جاری به چه صورت است ؟ میزان نیاز واردات این محصول در کشور به چه میزان برآورد می شود ؟

طبق گفته های معاونت امور دام و همچنین با توجه به بارندگی های نسبتا مناسب در سال آبی گذشته و وجود علوفه رایگان، اعتقادم بر این است که امسال تولیدمان افزایش خواهد یافت ولی در حالت معمول ۱۰ درصد نیاز کشور را با واردات تامین می کنیم، امسال هم بر این اساس ثبت سفارش را انجام دادیم ولی امیدواریم این ۱۰ درصد روبه کاهش ببرد و در این زمینه به خودکفایی کامل برسیم.

هزینه کارشناسان نظارتی بر عهده واردکننده است. این هزینه به صورت ارزی با یستگی پرداخت شود و تهیه ارز دولتی برای شرکت های واردکننده گاهی سخت می شود. برای سهولت امر چه اقدامی صورت گرفته است؟

هزینه بهداشتی، هزینه نیست، هزینه ای که می خواهد سلامت مردم را تامین کند. این محصولی که وارد می شود باید سالم و با کیفیت باشد، اگر کسی که وارد می کند محصولش غیر بهداشتی باشد هزینه های به مراتب سنگین تر متحمل خواهیم شد. در این خصوص با انجمن واردکنندگان فروارده های خام دامی کشور در ارتباط و تعاملیم و هر اشکالی باشد این انجمن طرح موضوع می کند و سازمان دامپزشکی هم به رفع آن اقدام می کند. این مورد بصورت انفرادی مطرح شده ولی در کل این موضوع را بعنوان مشکل نمی دانم.

و کلام آخر...

خیلی از عوامل خطرساز و بیماری زا یا شناخته شده نیستند و یا گاهای یک بیماری در عصری بوده و به نظر تمام شده و بعداً بصورت نوپدید یا بازپدید ظهور کرده است بعنوان مثال همین تب کریمه کنگو که تا ۲۰ سل پیش نبود مجدداً طفیان و بروز کرده است.

این را باید بدانیم علم بشر در برابر مخاطرات و بیماری‌ها و مشکلات هر روز شاهد کشفیات جدیدی است و بیماری‌های جدیدی را کشف می‌کند ولی با این حال این بیماری‌ها ناشناخته هستند بدین معنی که سازمان دامپزشکی و وزارت بهداشت نمی‌توانند این بیماری‌ها را تشخیص، درمان و برایش واکسن تهیه کنند.

همانند تب کریمه کنگو که از سال ۱۹۴۰ بروز کرده ولی راه تشخیص و درمان و واکسن ندارد و تنها راه مبارزه و کنترل با آن پیشگیری است که آن هم باید به کمک رسانه‌ها صورت گیرد.

در این میان بحث آگاه سازی جامعه مهم است. یعنی ممکن است دام کاملاً سالم و سرحال به نظر برسد ولی بعد از ذبح، تماس مستقیم با لашه آن باعث مرگ و میر شود چرا که کنه ویروس آن با دام همزیست هستند ولی برای انسان خطر مرگ دارد.

پس مردم اخبار و راه های پیشگیری از بیماری هایی نظیر تب مالت، تب کریمه کنگو را به کمک رسانه ها و توصیه های کارشناس دامپزشکی مثل رفیعی پور گوش کنند و مطمئن باشند بیماری های مشترک انسان و دام که ۹۰۰ و بیماری های انسانی که ۱۸۰۰ عدد است نمی توانند جامعه انسانی را دچار خطرات خاص کنند.

سرویس خبری : گفتگو و مصاحبه ها